

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

71-727 Szczecin, ul. Światowida 77

tel. (091) 4 426 101,

faks (091) 4 236 392,

e-mail: szczecin@rio.gov.pl

WK.0913.1466.4.K.2020

Szczecin, dnia 21 lipca 2020 r.

Pani

Ewa Korczak

Wójt Gminy Świeszyno

Wystąpienie pokontrolne

Informuję, że działając na podstawie art. 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych¹, w okresie od 14 stycznia do 24 kwietnia 2020 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie przeprowadziła kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Świeszyno za lata 2016-2019, wybranych zagadnień za okres sprzed 2016 r. oraz występujących w roku 2020. Kontrolę przeprowadzono metodą reprezentatywną, obejmując nią losowo wybrane operacje finansowo-gospodarcze, dowody źródłowe oraz ewidencję księgową.

Protokół kontroli został podpisany i przekazany Pani w dniu 27 maja 2020 r.

Wyniki ostatniej kontroli potwierdzają wyeliminowanie nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej i wymienionych w piśmie Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie².

W oparciu o dokumentację udostępnioną inspektorom kontroli stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości w działalności Gminy, będące wynikiem nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, ich wadliwej interpretacji oraz niewystarczającego działania procedur wewnętrznej kontroli finansowej. W celu ich wyeliminowania koniecznym jest bezwzględne przestrzeganie obowiązujących norm prawnych oraz wykonanie poniższych wniosków.

Wykazane uchybienia i nieprawidłowości wystąpiły w następujących obszarach działalności:

1. W okresie od 1 lutego 2015 r. do 31 marca 2019 r. funkcję Sekretarza (w wymiarze 4/5 etatu) powierzono Kierownikowi Urzędu Stanu Cywilnego w drodze awansu, zamiast w drodze procedury naboru na wolne stanowisko kierownicze, przewidzianej art. 11 ust. 1 w zw. z art. 5 ust. 1b ustawy o pracownikach samorządowych³. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 8 i 9 protokołu kontroli.

W związku z tym, że trzykrotnie zorganizowany w roku 2019 nabór na stanowisko Sekretarza był bezskuteczny, z dniem 1 września 2019 r. obowiązki Sekretarza powierzono Zastępcy Wójta do czasu zatrudnienia Sekretarza.

2. Od 2 stycznia do 26 października 2017 r. nie podjęto działań w celu wykonania obowiązku przeprowadzenia audytu wewnętrznego pomimo, że ujęte w budżecie

¹ ustawa z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137)

² pismo z dnia 14 lutego 2017 r. (WK.0913.1307.50.K.2016).

³ ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1202 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r. poz. 902 z późn. zm.; Dz. U. z 2018 r. poz. 1260 z późn. zm.)

jednostki samorządu terytorialnego⁴ kwoty dochodów i przychodów oraz wydatków i rozchodów przekroczyły kwotę 40 000 tys. zł, czym naruszono art. 274 ust. 3 ustawy o finansach publicznych⁵. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 17 i 18 protokołu kontroli.

W wyniku rozesłania w dniu 27 października 2017 r. zapytań ofertowych z wybranym wykonawcą w dniu 27 listopada 2017 r. zawarto umowę na przeprowadzenie audytu wewnętrznego od dnia 1 grudnia 2017 r.

3. W jednostkowym sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, sporządzonym według stanu na koniec IV kwartału 2018 r. krótkoterminowe zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek wykazano w wartości 401 968,34 zł pomimo, że z dokumentacji źródłowej wynikało, iż w całości stanowiły one zobowiązania długoterminowe. Powyższe było sprzeczne z zasadami sporządzania ww. sprawozdań wynikającymi z § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁶. Projekt sprawozdania sporządził Skarbnik, a odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponosi Wójt – str. 46 protokołu kontroli.

Wniosek: Rzetelne prezentowanie w sprawozdaniach Rb-Z stanu zobowiązań krótkoterminowych i długoterminowych z tytułu kredytów i pożyczek.

4. W deklaracji na podatek od nieruchomości stanowiących własność Gminy złożonej na rok 2015 wykazano grunty pozostałe o pow. 1 165 857 m² pomimo, że według ewidencji gruntów i budynków Gmina posiadała grunty o pow. 1 120 393 m² (różnica 45 464 m²). Powyższe było niezgodne z art. 21 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne⁷. W konsekwencji zobowiązanie Gminy z tytułu ww. podatku ustalono i odprowadzono w kwocie 566 897,00 zł, zamiast w kwocie 543 367,19 zł (tj. zawyżonej o 23 529,82 zł), a skutki obniżenia górnych stawek podatku wykazano w ewidencji i sprawozdawczości w kwocie 114 047,05 zł, zamiast w wysokości 113 592,05 zł (różnica 455,00 zł). Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Starszy Inspektor ds. podatków i opłat lokalnych, a z nadzoru Skarbnik – str. 70-75 protokołu kontroli.

Wniosek: Wykazywanie w deklaracji na podatek od nieruchomości stanowiących własność Gminy danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów i budynków.

5. Wskutek zaniechania czynności windykacyjnych wobec podatników (3) posiadających zaległości podatkowe za rok 2011 z tytułu:
 - a) podatku od nieruchomości w łącznej kwocie 6 593,90 zł,
 - b) łącznego zobowiązania podatkowego w kwocie 3 030,00 zł,
 dopuszczono do przedawnienia tych należności Gminy. Ponadto, pomimo śmierci w grudniu 2011 r. podatnika łącznego zobowiązania pieniężnego, nie podjęto żadnych czynności w celu ustalenia jego następców prawnych i wyegzekwowania od nich należności. Powyższe stanowiło naruszenie art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania

⁴ uchwała Nr XXXI/167/2016 z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Świeszyno na rok 2017

⁵ ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.)

⁶ rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773).

⁷ ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287 z późn. zm.)

przypadających im należności pieniężnych oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą Starszy Inspektor ds. podatków i opłat lokalnych oraz Inspektor ds. księgowości, a z nadzoru Skarbnik – str. 77, 78 i 82 protokołu kontroli.

Wniosek: Podejmowanie działań mających na celu wyegzekwowanie zaległości podatkowych oraz – w przypadku śmierci podatnika – ustalenia jego następców prawnych.

6. W latach 2018-2019 zobowiązania wobec sołtysów (40,00 zł) oraz z tytułu nabycia nieruchomości (7 160,00 zł) uregulowano ze zwłoką od 8 do 62 dni, co było niezgodne z zasadą dokonywania wydatków publicznych w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, określoną art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponoszą odpowiednio Skarbnik oraz Inspektor ds. gospodarki nieruchomościami, który stosownej dokumentacji nie przedłożył na stanowisko księgowości, a z nadzoru Wójt – str. 33 i 34 protokołu kontroli.

Wniosek: Terminowe regulowanie zobowiązań.

7. Niewykorzystane do dnia 31 grudnia 2018 r. w łącznej kwocie 715,24 zł dotacje celowe z budżetu państwa na zadania bieżące, zlecone do realizacji z zakresu administracji rządowej, zwrócono na rachunek bankowy ich dysponenta w dniach 29 marca 2019 r. oraz 24-28 stycznia 2020 r., zamiast do dnia 31 stycznia 2019 r., czym naruszono art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Z tytułu zwłoki z budżetu Gminy poniesiono wydatki na zapłatę odsetek w wysokości 53,00 zł. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Skarbnik, a z nadzoru Wójt – str. 130-134 protokołu kontroli.

Wniosek: Dokonywanie zwrotu niewykorzystanej do końca roku budżetowego części dotacji z budżetu państwa w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku budżetowego.

8. Zasadami (polityką) rachunkowości⁸ obowiązującymi w jednostce w latach 2016-2019 (do dnia 1 grudnia 2019 r.) nie określono zasad stosowania i opisu algorytmów i parametrów poszczególnych programów (modułów) wykorzystywanych przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych oraz nie wskazano programu komputerowego stosowanego do ewidencji opłat za gospodarowanie odpadami, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy o rachunkowości⁹. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Skarbnik, który nie przedłożył Wójtowi projektu stosownych zmian polityki rachunkowości w podanym zakresie – str. 21-23 protokołu kontroli.

W dniu 2 grudnia 2019 r. zarządzeniem 184/VIII/2019 w sprawie wprowadzenia polityki rachunkowości w Urzędzie Gminy Świeszyno Wójt Gminy określił zasady stosowania i opisu algorytmów i parametrów poszczególnych programów (modułów) wykorzystywanych przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych oraz wskazał program komputerowy stosowany do ewidencji opłat za gospodarowanie odpadami.

⁸ wprowadzone do stosowania zarządzeniem Nr 279-1/VI/2013 Wójta Gminy z dnia 31 stycznia 2013 r. w sprawie zatwierdzenia zakresu dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) prowadzenia rachunkowości w Urzędzie Gminy Świeszyno (z późn. zm.)

⁹ ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.; Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.; Dz. U. z 2017 r. poz. 2342 z późn. zm.; Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.; Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.)

9. Z naruszeniem przyjętych w jednostce zasad (polityki) rachunkowości:
- w latach 2016-2019 (do końca III kwartału) w księgach rachunkowych nie założono urzędzeń księgowych konta 910 – Zobowiązania wymagalne,
 - ewidencję rozliczeń z tytułu wpłat na Zachodniopomorską Izbę Rolniczą prowadzono w latach 2017-2018 na kontach 130 Rachunek bieżący jednostki i 411 Pozostałe obciążenia, z pominięciem kont zespołu 2.

Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą: Podinspektor ds. księgowości, a z nadzoru Skarbnik (pkt a) oraz Skarbnik (pkt b) – str. 32, 116 i 117 protokołu kontroli.

Z dniem 31 grudnia 2018 r. w księgach rachunkowych założono konto 229 0106 dla celów ewidencji rozrachunków z tytułu ww. wpływów, a od IV kwartału 2019 r. ewidencję zobowiązań wymagalnych prowadzono na koncie 910.

10. W dniu 28 grudnia 2016 r. zawarto umowę na „Świadczenie usług odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Świeszyno”, z terminem realizacji do dnia 31 grudnia 2019 r. W terminie 30 dni od zakończenia umowy nie dokonano zwrotu wykonawcy zabezpieczenia należytego wykonania umowy w kwocie 16 329,60 zł, co było niezgodne z § 5 ust. 12 zawartej umowy. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. zamówień publicznych, a z nadzoru Wójt – str. 147 i 148 protokołu kontroli.

W trakcie kontroli, w dniu 4 marca 2020 r. dokonano zwrotu wykonawcy ww. kwoty wniesionej tytułem zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

Wymienione wyżej nieprawidłowości nie wyczerpują wszystkich negatywnych ustaleń zawartych w protokole kontroli. Część z nich nie została ujęta w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym z uwagi na ich mniejszy ciężar gatunkowy.

Wyrażam przekonanie, że przeprowadzone czynności kontrolne oraz powyższe wnioski przyczynią się do poprawy gospodarowania środkami publicznymi.

Zgodnie z treścią art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Izby, za moim pośrednictwem, zastrzeżeń do wniosków pokontrolnych, dotyczących zarzutów naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie w niniejszym wystąpieniu w terminie 14 dni od daty otrzymania tego wystąpienia.

Stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o powiadomienie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania.

Prezes

Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Szczecinie

(-) *Bogusław Staszewski*

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Gminy Świeszyno